

Opis istotnych zagadnień dla Komisji Kwalifikacyjnej
do zadania polegającego na opracowaniu projektu odmowy dokonania czynności
notarialnej albo uzasadnienia jej dopuszczalności
w dniu 7 września 2023 r.

W ocenie Zespołu do przygotowania zadań na egzamin notarialny, dokonanie opisanej w zadaniu czynności jest niedopuszczalne, a zdający powinien zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

1. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością reprezentowana jest przez zarząd, którego uprawnienie do reprezentacji nie może być ograniczone na rzecz innych osób (zob. art. 201 § 1 i art. 204 k.s.h.). Tym samym przy zarządzie jednoosobowym to zarząd reprezentuje spółkę i jakiegokolwiek odmienne postanowienie umowy jest bezskuteczne. Fakt ujawnienia oczywiście wadliwego sposobu reprezentacji w rejestrze nie zmienia tego, że jest on niezgodny z prawem, a co za tym idzie – nieważny. Tym samym Jan Mykowski może reprezentować spółkę samodzielnie.
2. W tym stanie faktycznym Alfabecik spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Trzebnicy nie jest jeszcze właścicielem nieruchomości, a zatem nie może przenieść jej własności. Uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego zawiera wyłącznie wskazanie, że nastąpi wniesienie przedmiotu aportu do tej spółki, nie można zatem przyjąć, aby wywarła skutek rozporządzający. Można zauważyć, że zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w postanowieniu z dnia 14 stycznia 2015 r., II CSK 85/14, umowa m.in. spółki z o.o. na podstawie art. 2 k.s.h. w związku z art. 155-158 k.c. zawiera zobowiązanie do przeniesienia własności i wywołuje zatem – zgodnie z art. 155 k.c. – także skutek rozporządzający. Przyjmując założenie, że rejestracja spółki nie jest warunkiem w rozumieniu art. 89 k.c., lecz jest warunkiem prawnym, niezależnym od woli wspólników, wspomniane zobowiązanie nie narusza art. 157 § 2 k.c. i spółka w chwili rejestracji nabywa własność nieruchomości. To stanowisko Sądu Najwyższego dotyczy jednak rejestracji spółki i zawarcia umowy spółki, w której wspólnicy wnoszący aport, jak i obejmujący udziały składali oświadczenia. W tej sprawie należy zauważyć, że Mamona spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie jest wspólnikiem spółki Alfabecik, a zatem uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego nie zawierała żadnego oświadczenia woli tej spółki jako nowego wspólnika (na dzień uchwały przyszłego wspólnika). Co więcej, w tej sprawie nie doszło jeszcze do rejestracji

podwyższenia kapitału zakładowego, a zatem nie został spełniony określony w wyżej wymienionej uchwale „warunek prawny”. O przejściu własności nie można zatem mówić również z tego powodu.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2006 r., V CSK 215/06, uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego, zawierająca dane wymienione w art. 158 § 1 k.s.h., nie stanowi oświadczenia woli stanowiącego element umowy o podwójnym skutku – zobowiązującym i rozporządzającym.

3. Zdający powinien zauważyć, że zgodnie z art. 256 § 1 k.s.h., zmianę umowy spółki z o.o. zarząd zgłasza do sądu rejestrowego, a stosownie do art. 256 § 2 k.s.h., równocześnie z wpisem zmian umowy należy wpisać do rejestru zmiany danych wskazanych w art. 166 k.s.h., czyli również wskazaną w art. 166 § 1 pkt 3 k.s.h. wysokość kapitału zakładowego. Zgodnie z art. 256 § 3 k.s.h., do zarejestrowania zmiany stosuje się m.in. art. 169 § 1 k.s.h., przewidujący, że jeżeli zawiązanie spółki nie zostało zgłoszone do sądu rejestrowego w terminie 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy spółki albo jeżeli postanowienie sądu odmawiające zarejestrowania stało się prawomocne, umowa spółki ulega rozwiązaniu. Zdający powinien zatem dostrzec, że istnieje wymóg dokonania zgłoszenia zmiany umowy spółki z o.o. i równocześnie podwyższenia kapitału zakładowego przez zmianę umowy spółki w terminie 6 miesięcy od podjęcia uchwały w tym przedmiocie. Tym samym na dzień egzaminu nie istnieje możliwość zarejestrowania zarówno zmiany umowy, jak i podwyższenia kapitału.